

Årsrapport 2025

Fra å “fikse ungdommen”

– til å endre systemet

Larvik
kommune

Vestfold
FYLKESKOMMUNE

Nav Vestfold og Telemark

I 2025 ble Larviksmodellen Våre unge etablert i hele Vestfold fylke. Dette gir oss en ny tyngde i arbeidet med å endre de komplekse strukturene som bidrar til at unge havner i utenforskap.

Våre unge erkjenner at det ikke er enkeltindividene som må «fikses» for å passe inn i et system - det er systemene som må tilpasse seg de ungdommene vi har. Vi bruker forsøkene våre som data for å avdekke barrierer i egne strukturer som gjør at ungdom velger "oss" bort. Vi skal fjerne hindringer, ikke opprettholde utenforskap gjennom silo-tenkning. I Larvik er vi kollegaer på tvers av sektorer – fordi unge mennesker ikke er noens elever, brukere eller pasienter, men Våre unge.

I 2025 har vi også forsterket samarbeidet med arbeidsmarkedsbedriften iFokus AS, som er involvert i flere eksperimenter. Dette øker kompetansen og bærekraften i løsningene vi utvikler. Samarbeidet med USN om forskning på tverrgående arbeid gir oss i tillegg det nødvendige faglige fundamentet for å forstå hva som faktisk skal til for å lykkes med systemendring.

Våre unge erkjenner at det ikke er enkeltindividene som må «fikses» for å passe inn i et system.

Pågående pilotprosjekter

Innsikt for endring

Praktisk opplæringsløp

- **Hva vi tester:** Hvordan ungdomsskolen kan gjøres mer praktisk, relevant og virkelighetsnær slik at elever får bruke hele bredden av sine egenskaper, kvaliteter og interesser. Fem ungdomsskoler piloterer ulike praktiske satsinger i tett samarbeid med det lokale næringslivet.
- **Resultat 2025:** Praktisk opplæring er nå potensielt tilgjengelig for ca 1200 ungdomsskoleelever i Larvik. I 2025 er det etablert et nytt tilbud på fire pilotskoler med motor og mekking. Det er levert utstyr, materiell og digitale kurs til alle skolene i samarbeid med Bilfag på Thor Heyerdal vgs.. Samarbeidet med næringslivet rettet mot Byggfag har fortsatt gjennom hele året etter oppstart i 2024.
- **Systemendring:** I løpet av 2025 har den opprinnelige piloten "Praktiske opplæringsløp", som var individrettet tilnærming til praktisk opplæring gjennom samarbeid med Thor Heyerdal VGS og utplasseringer i bedrifter, blitt en integrert del av kommunens drift. Praktisk opplæring fortsetter i pilotering med fullt fokus på bred forankring i hele skolens praksis med mål om at praktisk opplæring skal være tilgjengelig for alle elever, ikke kun elever som strever på skolen.

Næringslivet i Larvik bidrar med utstyr, materiell og fagkompetanse for å sikre kvalitet i opplæringen. Bedriftene som bidrar i Praktisk opplæringsløp er Fritzøe Engros, Tveter og Lund , Veidekke Bygg, Bergene Holm, Bilfag og Wurth Norge . I tillegg har over 20 bedrifter tatt imot elever der læring og praktisk mestring står i sentrum.

Heyerdahl arbeids- og karrieresenter

- **Hva vi tester:** Hvordan et tverrfaglig senter (skole, NAV, næringsliv) som er del av Thor Heyerdahl videregående skole kan fange opp elever som opplever lite mestring på skolen ved å bruke handlingsrommet i lovverket til å tilpasse utdanningen til talentet.
- **Resultat 2025:** 90 ungdommer har fått hjelp. Av disse er 27 i lærekontrakt, 16 i fast jobb og 10 har takket ja til skoleplass.
- **Systemendring:** Erfaringene herfra er en del av grunnlaget som brukes for å etablere kvalifiseringssentre på alle videregående skoler i Vestfold. Målet er å endre systemet slik at det tilpasses ungdommens behov, slik at færre ungdommer faller ut av videregående opplæring.

“Jeg har fått ei ny jente som kjenner på mestring og har vokst helt sinnssykt. Blid, fornøyd og virkelig kommet ut av skapet sitt.

Krysskulturelle unge

- **Hva vi tester:** I tett samarbeid med områdesatsingen på Torstrand tester vi arbeid som virkemiddel. Vi undersøker om reelle betalte jobboppdrag i både offentlig og privat sektor kan styrke sårbare unges opplevelse av mening, mestring og medvirkning i Larvikssamfunnet.
- **Resultat 2025:** Vi brukte noe tid på etablere modellen, men fra høsten 2025 har krysskulturelle jobbet både for det private næringslivet og for Larvik kommune. Samarbeidet mellom Larvik læringssenter og iFokus viste at tett oppfølging og matching med konkrete oppgaver gir mestring og positive holdninger til arbeidslivet.
- **Systemutfordring:** Vi må i mindre grad tenke «inkludering» og i større grad tenke bærekraft. Vi må finne ut hvordan næringslivet og det offentlige involverer ungdom i ordentlige jobber som det er behov for og som vi må betale for. Gullet er en rigg som matcher reelt behov for arbeidskraft med jobber til alle ungdom i Larvik, herunder sårbare unge.

Jeg vil tjene penger på lovlig måte. Jeg vil helst jobbe istedenfor å gå på skole! Jeg liker å være en god gutt, men de gutter jeg henger med påvirker meg. Jeg vil gjerne finne nye venner.

Next level

- **Hva vi tester:** Hvordan koble alle siloene – utdanning, arbeidsliv, helse og fritid – sammen med ungdommen i midten for elever i videregående opplæring som strever med rus og adferd.
- **Resultat 2025:** Av de 7 som var med i Next level 24/25 er én lærling, én i jobb og tre i utdanning. Av de 7 som fikk tilbudet høsten 25 er alle fortsatt elever på Thor Heyerdahl vgs.
- **Systemutfordring:** Modellen drives i for stor grad av ildsjelmetodikk, og vi mangler en bærekraftig modell uavhengig av enkeltpersoner. Det som er tydelig er at ungdom som mange har gitt opp viser at de både kan og vil delta i skole og arbeid når de får tillit til systemet.

Nå har jeg vært lærling i fire måneder, og skryten jeg får på jobben er den beste rusen jeg har fått noen gang.

FAGBREV I SIKTE

- **Hva vi tester:** Hvordan NAV, skole og næringsliv kan samarbeide for hjelpe ungdom som mottar tjenester fra NAV til å fullføre utdanning.
- **Resultat 2025:** 19 deltakere (snittalder 22 år) er i gang. Disse har i snitt vært tilknyttet NAV i 2,3 år. Status per nå: 13 er i kvalifiserende opplæring, mens seks er i praksis eller avklaring. Erfaringen viser stor vilje i næringslivet til å inkludere, og et tydelig ønske hos ungdommen om å fullføre utdanning når rammene er trygge.
- **Systemutfordring:** Over 60 % av unge under ungdomsgarantien i Larvik mangler VGS. For å lykkes må vi sikre en sømløs kobling mellom NAV og skole, der NAV-veiledere får enkel og direkte tilgang til ungdommens skolehistorikk og utdanningsmuligheter.

Interkommunalt samarbeid

Våre Unge Vestfold

Raskt tilbake til yrkesfag

(samarbeid Larvik/Sandefjord)

- **Hva vi tester:** En modell for å re-inkludere ungdom som har falt ut av yrkesfag i 2024/2025. Ved å bruke inkluderingskompetansen til iFokus og Fønix, matches ungdommens talent med nye utdanningsløp de selv har eierskap til.
- **Status januar 2026:** Oppstart november 2025. Per i dag er 15 ungdommer i Larvik som sto utenfor allerede i gang med kvalifiserende opplæring.
- **Systemendring:** Fylkeskommunen har bevilget dedikerte midler og en ressurs som "limer" praktisk aktivitet sammen med formelle opplæringsplaner. Målet er å skape en ny, fleksibel vei til fagbrev som ikke stopper opp ved tradisjonelle systemgrenser.

Fra pilot til ordinær drift

Et pilotprosjekt overføres til ordinær drift når vi har høstet tilstrekkelig kunnskap om løsningene som er testet, eller når vi har etablert en bærekraftig driftsmodell som er klar for oppskalering. Dette sikrer at Våre unge beholder sin funksjon som en innovasjonsarena for nye eksperimenter, mens de ferdigutviklede løsningene integreres som en fast del av systemet.

Larvik lærlingkontor

- **Konsept:** Etablert for at kommunen skal ta eierskap til lærlingløpene selv og sikre tettere oppfølging enn et eksternt kontor. Kontoret koordinerer NAV, skole og virksomhet for sømløse overganger.
- **Resultat 2025:** 61 aktive lærlinger pr. januar 2026. 28 fullførte fagbrev i 2025.
- **Funn/systemutfordring:** Tettere samarbeid gir bedre flyt, men balansen mellom administrativ drift og tett menneskelig oppfølging er krevende. Vi må utfordre kvalifikasjonsprinsippet for å sikre fast jobb etter læretid.

Helsefagpiloten (Vekslingsmodellen)

- **Konsept:** Vekslingsmodell (2 dager skole / 3 dager praksis) fra VG1. Dokumenterer at mange lærer langt bedre gjennom praktisk arbeid ute i reelle tjenester.
- **Resultat 2025:** 8 elever i nåværende kull med 100 % lærekontrakt og dokumentert høyere realkompetanse enn ordinære løp.
- **Funn/systemutfordring:** Piloten har vist at modellen fører til at ungdom blir gode helsefagarbeidere. Kapasiteten i tjenestene er presset. Vi må sikre at praktiske elever ses på som en ressurs i den daglige driften fremfor en belastning på praksisfeltet.

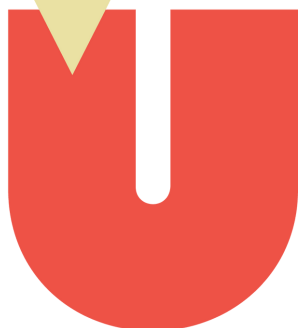

Veien videre

For å fortsette systemendringen utreder vi nå nye pilotprosjekt:

- **Barn med stort læringspotensial:** Våre unge har vært involvert i videreutviklingen av Larviksskolens tilbud gjennom samarbeid med Sparebankstiftelsen. Programstyret i Våre unge vurderer nå pilotprosjekt innen dette feltet.
- **Helse og mestring:** Det utredes muligheten for et pilotprosjekt som knytter ungdom i opplæring og i utenforskap til arbeidsoppgaver innen helse og mestring
- **Næringsliv:** Nye eksperimenter for å koble behovet for arbeidskraft direkte mot vår arbeidskraftsreserve.
- **USN-forskningsprosjekt:** Våre unge Vestfold vil sammen med Universitetet i Sørøst-Norge søke Norsk forskningsråd om et større forskningsprosjekt..

Våre unge er ikke bare et prosjekt – det er måten vi i Larvik og Vestfold har valgt å ta ansvar for fremtiden på. **Sammen.**

VÅRE UNGE LARVIK

Nav Vestfold og Telemark

